

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA ĐỊNH KÌ, NĂM HỌC 2023- 2024

MÔN: NGỮ VĂN 12 - THỜI GIAN LÀM BÀI: 90 phút

TT	Kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng		% Tổng điểm
		Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao				
		Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Số câu hỏi	Thời gian (phút)	
1	Đọc hiểu	15	10	10	5	5	5			4	20	30
2	Viết đoạn văn nghị luận xã hội	5	5	5	5	5	5	5	5	1	20	20
3	Viết bài văn nghị luận văn học	20	10	15	10	10	20	5	10	1	50	50
Tổng		40	25	30	20	20	30	10	15	6	90	100
Tỉ lệ %		40		30		20		10				100
Tỉ lệ chung		70				30						100

Lưu ý:

- Tất cả các câu hỏi trong đề kiểm tra là câu hỏi tự luận.
- Cách cho điểm mỗi câu hỏi được quy định chi tiết trong *Đáp án - Hướng dẫn chấm*.

(Đề thi gồm có 02 trang)

Họ và tên:.....Số báo danh:.....

I. Đọc, hiểu (3.0 điểm)

Đọc văn bản sau đây và trả lời các câu hỏi :

Đam mê là điều cần thiết để thành công. Vì sự nhiệt huyết, niềm say mê trong lúc ta làm điều mình yêu thích, sẽ giúp ta vượt qua khó khăn dễ dàng hơn. Nhưng đừng nghĩ rằng chỉ cần có được đam mê thì sẽ thành công. Vì sao? Là một người lựa chọn sống với đam mê, tôi nhận ra rằng: Nếu có đam mê mà không kiên trì nỗ lực thì làm gì cũng sẽ thất bại. Bất kì công việc nào cũng sẽ có điểm mình thích, điểm mình không thích. Ngay cả khi đang làm công việc mà mình đam mê thì cũng có những ngày cực kì hứng khởi và những quãng thời gian với vô vàn khó khăn. Những thử thách trong bất kì công việc nào cũng đều tồn tại. Điều quan trọng là cam kết với việc mình làm. Cam kết để đẩy mình qua những khoảng thời gian khó khăn. Cam kết để dốc hết sức mình vượt lên trở ngại. Cam kết để ráng thêm chút nữa ngay cả khi đã rã rời.

Đam mê là cái ban đầu. Nhưng ý chí, nghị lực vượt khó, sự kiên trì của bản thân là những nguyên liệu khác của chiếc bánh thành công. Đam mê cũng không phải tự dưng mà có. Nó là điểm giao thoa giữa sở thích và tiềm năng. Từ hai chất xúc tác đó, người ta tiếp tục cọ xát, mài giũa, học tập trau dồi, tìm kiếm cơ hội, làm việc, thực hành... Đến một lúc nào đó nó sẽ phát triển thành thiên hướng nghề nghiệp của con người. Nếu có đam mê, nhưng không rèn luyện thì tiềm năng chẳng bao giờ hé nở.

(Trích Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu? - Rosie Nguyễn, NXB Hội Nhà văn 2018)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn văn trên.

Câu 2. Theo tác giả, cần những nguyên liệu nào để tạo nên chiếc bánh thành công ?

Câu 3: Chỉ ra và phân tích tác dụng của một biện pháp tu từ được sử dụng trong những câu văn sau: “*Điều quan trọng là cam kết với việc mình làm, Cam kết để đẩy mình qua những khoảng thời gian khó khăn. Cam kết để dốc hết sức mình vượt lên trở ngại. Cam kết để ráng thêm chút nữa ngay cả khi đã rã rời.*”

Câu 4. Anh/chị có đồng tình với quan điểm của tác giả “*Nếu có đam mê mà không kiên trì nỗ lực thì làm gì cũng sẽ thất bại.*” hay không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1. (2.0 điểm)

Từ nội dung văn bản ở phần đọc hiểu, hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ), trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của niềm đam mê trong cuộc sống.

Câu 2. (5.0 điểm)

Họ giữ và truyền cho ta hạt lúa ta trồng
Họ truyền lửa qua mỗi nhà, từ hòn than qua con cúi
Họ truyền giọng điệu mình cho con tập nói

*Họ gánh theo tên xã, tên làng trong mỗi chuyến di dân
Họ đắp đập be bờ cho người sau trồng cây hái trái
Có ngoại xâm thì chống ngoại xâm
Có nội thù thì vùng lên đánh bại
Để Đất Nước này là Đất Nước Nhân dân
Đất Nước của Nhân dân, Đất Nước của ca dao thần thoại*

(Trích **Đất Nước** – Nguyễn Khoa Điềm,
Ngữ văn 12 tập 1, NXB Giáo dục, trang 121)

Phân tích tư tưởng Đất nước của nhân dân được thể hiện trong đoạn thơ trên. Từ đó, em hãy khái quát cách thể hiện tư tưởng “Đất Nước của Nhân dân” của nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm.

..... **HẾT**

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA NGŨ VĂN 12 GIỮA KÌ I, NĂM HỌC 2023- 2024

CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I.	PHẦN ĐỌC HIỂU:	3,0đ
1.	Phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn văn trên là: nghị luận.	0.75đ
2.	Theo tác giả, cần những nguyên liệu sau để tạo nên chiếc bánh thành công: -Đam mê -Ý chí, nghị lực vượt khó, sự kiên trì Trả lời như đáp án, 1 ý = 0.25đ (ý thứ hai ghi được 2 “nguyên liệu” = 0.25đ)	0.75đ
3.	- Biện pháp tu từ được sử dụng trong những câu văn đó là điệp cấu trúc: <i>Cam kết để...</i> (0,5 đ) - Tác dụng (0,5 đ) +Làm cho lời văn nhịp nhàng, sinh động, hấp dẫn. +Nhấn mạnh quyết tâm tối đa và sự nỗ lực hết khả năng của mình để vượt qua mọi khó khăn. <i>Chấp nhận đáp án khác: những câu văn trên sử dụng phép điệp từ “cam kết”. Phần nêu tác dụng, chấp nhận học sinh diễn đạt tương đương về nghĩa, mỗi ý = 0.25đ.</i>	1.0đ
4.	Học sinh trả lời rõ đồng tình, hoặc không đồng tình = 0.25 đ. Học sinh giải thích hợp lí, đúng quy ước xã hội = 0.25đ. <i>Học sinh có trình bày theo ý hoặc viết thành đoạn văn ngắn, phải đảm bảo chuẩn mực đạo đức trong xã hội.</i>	0.5 đ
II.	PHẦN LÀM VĂN:	7,0đ
1.	Từ nội dung đoạn trích ở phần đọc hiểu, hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ), trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của niềm đam mê trong cuộc sống.	2.0đ
	<i>a. Đảm bảo cấu trúc của một đoạn văn nghị luận xã hội.</i>	0.25 đ
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý nghĩa của đam mê trong cuộc sống.	0.25 đ
	<i>c. Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ lí lẽ và dẫn chứng; có thể viết đoạn văn theo định hướng sau:</i> -Giải thích: “đam mê” là lòng yêu thích, say mê với một việc gì đó. - Phân tích ý nghĩa của niềm đam mê trong cuộc sống: + Có đam mê giúp con người có động lực để theo đuổi một công việc, một lí tưởng nào đó. + Khi gặp khó khăn, sự đam mê sẽ giúp ta có ý chí để tìm cách vượt qua, tránh được sự gục ngã hay từ bỏ. + Lòng đam mê giúp ta bản lĩnh hơn, tập trung hơn với công việc, nhờ vậy ta dễ thành công hơn. (Học sinh nêu và phân tích được dẫn chứng phù hợp) + Phản biện : Cần phê phán những người sống không có đam mê, sống chán	1.0đ

	nản dễ bỏ cuộc. Đam mê khác với viễn vông, nghĩ đến những điều quá xa vời với khả năng của bản thân, theo đuổi đam mê cũng khác với những kẻ dùng mọi thủ đoạn để thực hiện đam mê. - Bài học nhận thức: mỗi người cần có một đam mê. Chúng ta cũng cần kiên trì hành động để theo đuổi đam mê của bản thân.	
	<i>d. Đảm bảo viết đúng: chính tả, dùng từ, đặt câu.</i>	0.25 đ
	<i>e. Sáng tạo: thể hiện được suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</i>	0.25 đ
2	Phân tích tư tưởng Đất nước của nhân dân được thể hiện trong đoạn thơ trên. Từ đó, em hãy khái quát cách thể hiện tư tưởng “Đất Nước của Nhân dân” của nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm.	5,0
	<i>a) Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.</i> Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài: <i>Mở bài</i> nêu được vấn đề, <i>thân bài</i> triển khai được vấn đề, <i>kết bài</i> kết luận được vấn đề.	0,25
	<i>b) Xác định đúng vấn đề cần nghị luận.</i> Tư tưởng Đất nước của nhân dân được nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm thể hiện trong đoạn thơ trên; khái quát cách thể hiện tư tưởng “Đất Nước của Nhân dân” của nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm	0,5
	<i>c) Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i>	
	<i>*Giới thiệu tác giả, tác phẩm, đoạn trích và vấn đề cần nghị luận.</i>	0,5
	<i>* Phân tích đoạn trích</i> - Nội dung + Nhân dân là lực lượng sáng tạo, gìn giữ và lưu truyền mọi giá trị văn hóa, vật chất và tinh thần của Đất nước. + Nhân dân là những người xông pha nơi hòn tên mũi đạn, dũng cảm chiến đấu, sẵn sàng hi sinh để bảo vệ sự bình yên cho Đất Nước <i>Đạt được ý 1 chấm 1,0 điểm, ý 2 chấm 0,75 đ</i>	1.75
	-Nghệ thuật Cách diễn đạt bằng chất liệu văn hóa dân gian; giọng thơ trữ tình – chính luận sâu lắng, thiết tha đã làm nên sự độc đáo cho đoạn thơ khi nói về đề tài Đất nước.	0, 5
	-Đánh giá chung về nội dung và nghệ thuật. Có thể theo hướng: Đoạn thơ đã biểu dương, ngợi ca vai trò của lịch sử, sức mạnh lớn lao kì diệu của nhân dân trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước. Thơ giàu cảm xúc suy tư của sự kết hợp chất trữ tình và chính luận	0,25
	<i>* Nhận xét khái quát về tư tưởng “Đất nước của Nhân dân” trong đoạn trích.</i> Đoạn thơ thể hiện tư tưởng “Đất nước của Nhân dân” qua chiều dài lịch sử, chiều rộng không gian địa lý và chiều sâu văn hóa dân tộc được bao thế hệ dày công công dựng xây, gìn giữ. Vì thế, Đất nước chính là Nhân dân, của Nhân dân.	0,5
	<i>d) Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu</i>	0, 25

		e) <i>Sáng tạo</i> : Thể hiện suy nghĩ sâu sắc, có ý tưởng riêng phù hợp với vấn đề nghị luận, có cách lập luận, diễn đạt mới mẻ.	0,5
		ĐIỂM TOÀN BÀI: I+II	10,0

